СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LA UNIÓN EUROPEA
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE
DEN EUROPÆISKE UNIONS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN UNION
EUROOPA LIIDU KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION
COUR DE JUSTICE DE L'UNION EUROPÉENNE
CÚIRT BHREITHIÚNAIS AN AONTAIS EORPAIGH
SUD EUROPSKE UNIJE
CORTE DI GIUSTIZIA DELL'UNIONE EUROPEA
EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA
EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-UNJONI EWROPEA
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE UNIE
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DA UNIÃO EUROPEIA
CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA UNIONENS DOMSTOL
CVRIA
LUXEMBOURG

PRESUDA SUDA

11. srpnja 1974.*

U predmetu 8/74,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u koji je uputio Tribunal de première instance de Bruxelles (Belgija), o tumačenju članaka 30. do 33., 36. i 85. Ugovora o EEZ-u, u kaznenom postupku pred tim sudom

Procureur du Roi

protiv

Benoît Dassonville,

Gustave Dassonville,

i u građanskom postupku

SA Ets Fourcroy,

SA Breuval et Cie

protiv

Benoît Dassonville,

Gustave Dassonville,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, A. M. Donner, M. Sørensen, predsjednici vijeća, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh i A. J. Mackenzie Stuart (izvjestitelj), suci,

* Jezik postupka: francuski.

nezavisni odvjetnik: A. Trabucchi,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

1 Presudom od 11. siječnja 1974., koju je tajništvo Suda zaprimilo 8. veljače 1974., Tribunal de première instance de Bruxelles uputio je, na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, dva pitanja o tumačenju članaka 30., 31., 32., 33., 36. i 85. Ugovora o EEZ-u koja se odnose na zahtjev izdavanja službenog dokumenta od strane vlade države izvoznice za proizvode s oznakom izvornosti.

2 Prvim se pitanjem pita predstavlja li odredba nacionalnog zakonodavstva koja zabranjuje uvoz robe koja nosi oznaku izvornosti, ako za tu robu ne postoji službeni dokument koji je izdala vlada države izvoznice kojim se potvrđuje pravo na tu oznaku, mjeru s istovrsnim učinkom kao količinsko ograničenje u smislu članka 30. Ugovora

3 To je pitanje postavljeno u okviru kaznenog postupka pokrenutog u Belgiji protiv trgovaca koji su u skladu s propisima nabavili pošiljku škotskog viskija stavljenog u slobodan promet u Francuskoj i uvezli ga u Belgiju, a da pritom nisu imali potvrdu o izvornosti izdanu od britanskih carinskih tijela, čime su prekršili nacionalne propise.

4 Iz spisa predmeta i usmenog postupka proizlazi da trgovac koji u Belgiju želi uvesti škotski viski koji je već u slobodnom prometu u Francuskoj može pribaviti takvu potvrdu samo uz velike teškoće, za razliku od uvoznika koji uvozi izravno iz države proizvođača.

5 Svi trgovinski propisi država članica koji mogu izravno ili neizravno, stvarno ili potencijalno, ograničiti trgovinu unutar Zajednice smatraju se mjerama s istovrsnim učinkom kao količinska ograničenja.

6 Sve dok u Zajednici ne postoji sustav koji bi potrošačima jamčio autentičnost oznake izvornosti određenoga proizvoda, država članica koja poduzme mjere za sprječavanje nepoštene prakse u vezi s time, to može učiniti pod uvjetom da su te mjere razumne i da potrebni dokazi ne predstavljaju prepreku trgovini između država članica te da su dostupni svim njihovim državljanima.

7 Bez obzira na to jesu li takve mjere ili nisu obuhvaćene člankom 36., one ni u kojem slučaju, u skladu s načelom izrečenim u drugoj rečenici toga članka, ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničavanja trgovine među državama članicama.

8 To može biti slučaj s formalnostima koje jedna država članica zahtijeva u svrhu dokazivanja porijekla proizvoda, koje bez velikih teškoća zapravo mogu ispuniti jedino izravni izvoznici.

9 Stoga kad jedna država članica zahtijeva potvrdu o izvornosti koju uvoznici određenog izvornog proizvoda, na zakonit način stavljenog u slobodan promet u nekoj drugoj državi članici, mogu teže pribaviti od uvoznika tog istog proizvoda izravno iz zemlje porijekla, to predstavlja mjeru s istovrsnim učinkom kao i količinsko ograničenje, što je zabranjeno Ugovorom.

10 Drugim se pitanjem pita je li sporazum u vezi s nacionalnim propisima koji se odnose na potvrde o izvornosti, a koji ima za posljedicu ograničenje tržišnog natjecanja i utječe na trgovinu između država članica, ništetan, ukoliko taj sporazum ekskluzivnog uvoznika samo ovlašćuje da koristi te propise u svrhu sprječavanja paralelnog uvoza ili se tome ne protivi.

11 Ekskluzivni sporazum obuhvaćen je zabranom iz članka 85. ukoliko pravno ili stvarno sprječava uvoz predmetnih proizvoda iz drugih država članica na područje za koje vrijedi ekskluzivni sporazum od strane osoba koje nisu ekskluzivni uvoznici.

12 Naime, ekskluzivni sporazum može utjecati na trgovinu između država članica i može imati učinak ometanja tržišnog natjecanja ako ekskluzivnome uvozniku omogućuje da spriječi paralelni uvoz iz drugih država članica na područje za koje vrijedi ekskluzivni sporazum zahvaljujući međudjelovanju sporazuma i nacionalnog propisa koji zahtijeva isključivo određene dokaze izvornosti proizvoda.

13 Kako bi se ocijenilo je li o tome riječ, potrebno je imati na umu ne samo prava i obveze koji proizlaze iz odredaba sporazuma, nego i gospodarski i pravni kontekst u koji je on smješten, a osobito moguće postojanje sličnih sporazuma sklopljenih između istoga proizvođača i ekskluzivnih uvoznika s poslovnim nastanom u drugim državama članicama.

14 U vezi s time, ako se u jednoj državi članici cijene održavaju na značajno višoj razini u odnosu na cijene koje su na snazi u drugoj državi članici, to može dovesti do istrage o tome koristi li se ekskluzivni sporazum kako bi se uvoznicima onemogućilo pribavljanje dokaza o izvornosti proizvoda o kojemu je riječ, a koje zahtijeva nacionalni propis poput onog u dotičnom pitanju.

15 Međutim, činjenica da sporazum samo omogućuje korištenje takvog nacionalnog propisa, odnosno da se tome ne protivi, sama po sebi taj sporazum ne čini ništetnim.

Troškovi

16 Troškovi vlade Belgije i Ujedinjene Kraljevine te troškovi Komisije Europskih zajednica − koje su sve podnijele očitovanja Sudu – ne nadoknađuju se.

17 Budući da postupak, u odnosu na stranke glavnog postupka, ima značaj prethodnog pitanja pred Tribunal de première instance de Bruxelles, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

povodom pitanja koja je presudom od 11. siječnja 1974. postavio Tribunal de première instance de Bruxelles odlučuje:

1. **Kad jedna država članica zahtijeva potvrdu o izvornosti koju uvoznici određenog izvornog proizvoda, na zakoniti način stavljenog u slobodan promet u nekoj drugoj državi članici, mogu teže pribaviti od uvoznika tog istog proizvoda izravno iz zemlje porijekla, to predstavlja mjeru s istovrsnim učinkom kao i količinsko ograničenje, što je zabranjeno Ugovorom.**

2. **Činjenica da sporazum samo ovlašćuje da se koristi takav nacionalni propis, odnosno da se tome ne protivi, sama po sebi taj sporazum ne čini ništetnim.**

Lecourt Donner Sørensen

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore

Kutscher Ó Dálaigh Mackenzie Stuart

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu, 11. srpnja 1974.

Tajnik Predsjednik

A. Van Houtte R. Lecourt